

LD العالم اطباء منظمة LÄKARE I VÄRLDEN MEDICI DEL MON
MÉDICOS DO MUNDO MÉDICOS DEL MUNDO 世界の医療団
世界医生组织 DOCTORS OF THE WORLD منظمة اطباء العالم
DOKTERS VAN DE WERELD MÉDICOS DO MUNDO
गै डॉक्टर MÉDECINS DU MONDE 世界医生组织 DOCTORS
I DEL MONDO ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ DOKTERS VAN DE
WERELD दुनिया के डॉक्टर MÉDECINS DU MONDE 世界医生组织 DO

In association with

BritishRedCross

KORONAVİRÜS (COVID-19) AŞISI İNGİLTERE, İSKOÇYA VE GALLER

Korona virüs (COVID-19) aşıları güvenli ve etkilidir. Size korona virüse karşı en iyi korumayı sağlar.

Sürüm 1 (03.03.2021 tarihinde güncellenmiştir)

TÜRKÇE | TURKISH

İçindekiler

COVID-19 AŞISINI KİMLER ALABİLİR?	2
COVID-19 AŞISI NASIL UYGULANIR.....	3
COVID-19 AŞISINA NASIL ERİŞİLEBİLİR.....	4
COVID-19 AŞILARI NE KADAR GÜVENLİDİR?	6
COVID-19 AŞISI NE KADAR ETKİLİDİR?.....	7
COVID-19 AŞISININ YAN ETKİLERİ.....	7
COVID-19 AŞISININ İÇİNDEKİ MADDELER.....	8
DAHA FAZLA BİLGİ	8

COVID-19 AŞISINI KİMLER ALABİLİR?

NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) tarafından sunulan COVID-19 aşıları, göçmenlik durumuna bakılmaksızın İngiltere, İskoçya ve Galler'deki yetişkinlere ücretsiz bir şekilde sağlanacaktır. Bu, kamu fonlarından yararlanma hakkı olmayan (NRPF) kişileri de içermektedir. NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) şu an da COVID-19 aşısını korona virüsten dolayı en fazla riske sahip kişilere sunmaktadır.

Aşılar, bazı eczanelerde, pratisyen hekimler tarafından işletilen yerel aşılama merkezlerinde ve daha büyük aşılama merkezlerinde sunulmaktadır.

NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) insanları büyük ölçüde mevcut tıbbi koşullarına ve yaş gruplarına bağlı olarak (önceliği yaşlılara vererek) klinik risk sırasına göre aşılayacaktır. Bazı kişiler ciddi Ciddi COVID-19 komplikasyonları yönünden diğer insanlara göre daha fazla risk altındadır.

Aşı şu kişilere verilmektedir:

- 55 yaş ve üzeri kişiler
- Korona virüsten dolayı yüksek riske sahip (uzun süreli sağlık sorunlarına sahip) kişiler
- KOAH, astım, kalp sorunları, karaciğer ve böbrek hastalığı, diyabet ve diğer uzun dönemli sağlık sorunları gibi mevcut sağlık sorunlarından dolayı korona virüse bağlı komplikasyonlar yönünden daha yüksek risk altında olan kişiler
- Bakım evlerinde yaşayan veya çalışan kişiler
- Sağlık ve sosyal hizmet çalışanları
- Öğrenme yetersizliği olan kişiler
- Bakıcı Ödeneği hakkına sahip olan kişiler

Birleşik Krallık hükümeti, tüm yetişkinlere ilk aşı dozunu Temmuz ayının sonuna kadar sunmayı hedeflemektedir.

İngiltere: [İleri yaşındaki yetişkinler için COVID-19 aşısı hakkındaki en güncel bilgileri okuyun](#)

İskoçya: [Yetişkinler için COVID-19 aşısı hakkındaki en güncel bilgileri okuyun](#)

Galler: [COVID-19 aşısı hakkındaki en güncel bilgileri okuyun](#)

Henüz aşuya hak kazanmadıysanız

Sizinle iletişime geçilmesi için bekleyin. NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti), aşu olma zamanınızın geldiğini bildirmek için size bilgi verecektir.

İngiltere: [COVID-19 aşısı uygunluğu ve aşu tedariki hakkındaki en güncel bilgileri okuyun](#)

Aşu herkes için uygun mu?

Hamile olanlar için COVID-19 aşısının uygun olmadığına dair herhangi bir kanıt yoktur. Fakat düzenli olarak verilebilmesi için daha fazla kanıta ihtiyaç vardır.

Aşılama ve Bağışıklık Ortak Komisyonu, hamileyseniz ve aşağıdaki durumlara sahipseniz aşu olma önerisi tavsiyesini güncelledi:

- Çalışma yerinizden dolayı yüksek korona virüsü kapma riskine sahip olma,
- Korona virüs komplikasyonları yönünden yüksek risk altında olduğunuz anlamına gelen bir sağlık sorununa sahip olma.

Aşu sonrasında hamilelikten kaçınmanıza gerek yoktur. Aşular herhangi bir canlı virüs içermemektedir ve size ya da bebeğimize COVID-19 virüsü bulaştıramaz. COVID-19 aşularının doğurganlığı etkileyeceğine dair herhangi bir kanıt yoktur.

Eğer bebeğimizi emziriyorsanız, COVID-19 aşısı olabilirsiniz. Aşu olmadan önce bir sağlık uzmanıyla görüşün. Size faydalarından ve risklerinden bahsedecektir.

İngiltere: [Hamileyseniz, hamile olma ihtimaliniz varsa veya bebeğimizi emziriyorsanız en güncel COVID-19 aşu tavsiyelerini okuyun](#)

İskoçya: [Hamileyseniz, hamile olma ihtimaliniz varsa veya bebeğimizi emziriyorsanız en güncel COVID-19 aşu tavsiyelerini okuyun](#)

Galler: [Hamileyseniz, hamile olma ihtimaliniz varsa veya bebeğimizi emziriyorsanız en güncel COVID-19 aşu tavsiyelerini okuyun](#)

Aynı aşının önceki dozunda veya aşının içindeki maddelerden birine karşı (anafilaksi dahil) herhangi bir ciddi alerjik reaksiyon yaşadıysanız, COVID-19 aşısını olmamalısınız.

Bağışıklık sistemini baskılayıcı tedavi gören ve (CD4 sayısına bakılmaksızın) HIV enfeksiyonuna sahip kişiler aşu olmalıdır.

Kan pıhtılaşması veya kanama bozukluğuna sahip kişiler aşu olabilir ancak tedavi süresince doğru zamanda aşu yapıldığından emin olmak için sağlık uzmanlarına danışmaları gerekebilir.

COVID-19 AŞISI NASIL UYGULANIR

COVID-19 aşularının tümü kolun üst kısmına enjeksiyon yoluyla uygulanır. İki doz olarak aşu yapılır. İlk dozu aldıktan üç ila 12 hafta sonra aşının ikinci dozunu alacaksınız.

İlk aşı dozunu aldığınızda, size üzerinde aşı detaylarını içeren küçük bir kart verilecektir. Bu kartı güvenli bir şekilde saklamalısınız. Eğer ikinci aşı dozunu farklı bir aşılama merkezinde almanız gerekirse, kart sayesinde doğru aşı türünü aldığınızdan emin olacaksınız.

COVID-19 AŞISINA NASIL ERİŞİLEBİLİR

NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) tarafından sunulan COVID-19 aşıları, göçmenlik durumuna bakılmaksızın Birleşik Krallık'taki tüm yetişkinlere ücretsiz bir şekilde sağlanacaktır.

Bir Pratisyen Hekime kayıtlıysanız, aşıya erişiminiz daha kolay olacaktır. Bu, bir NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) numarasına sahip olmanızı ve (yaşınıza ve tıbbi durumunuza bağlı olarak) aşıya hak kazandığınızda bir aşı randevusu alabilmenizi sağlayacaktır. Bir Pratisyen Hekime kaydolmanız, diğer sağlık ve bakım hizmetlerine de erişebilmeniz anlamına gelmektedir.

Pratisyen Hekim, bir aile doktorudur. [İngiltere](#), [İskoçya](#) ve [Galler](#)'de herkes bir Pratisyen Hekime kaydolabilir ve göçmenlik durumuna bakılmaksızın temel bakım hizmetlerinden ücretsiz bir şekilde faydalanabilir.

Eğer hâlihazırda bir Pratisyen Hekime kayıtlı değilseniz, aşıya henüz hak kazanmış olmasanız bile yerel bir Pratisyen Hekim bulup kayıt olmalısınız. [İngiltere](#), [İskoçya](#) veya [Galler](#) için NHS internet sitesini kullanarak yaşadığınız yerin yakınında bir Pratisyen Hekim bulabilir veya yerel Pratisyen Hekiminizi arayabilir ve bir hasta olarak kayıt olmak için başvurabilirsiniz.

Pratisyen Hekim muayenehaneleri sadece yerel bölgelerinde yaşayan kişileri kaydedebilir. Eğer Pratisyen Hekimin sınırları dışında yaşıyorsanız, yaşadığınız yere daha yakın başka bir Pratisyen Hekim muayenehanesi bulmanız gerekecektir.

Bir Pratisyen Hekime kaydolmak için bir form doldurmanız gerekecektir. İnternet üzerinden kayıt olup olamayacağınızı görmek için Pratisyen Hekim muayenehanesinin internet sitesinden kontrol edebilirsiniz. Kalıcı bir hasta olarak (geçici bir hasta olarak değil) kaydolma talebinde bulunmalısınız. Eğer ihtiyacınız olursa, formun doldurulmasında Pratisyen Hekim muayenehanesinden yardım isteyebilirsiniz.

Bir Pratisyen Hekime kaydolabilmek için belgelere ihtiyacım var mı?

Bazı muayenehaneler kaydolabilmek için adres, kimlik veya göçmenlik durumu belgesi ya da NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) numarası gibi belgeler sağlamanızı isteyebilir. Fakat bu belgeleri sağlayamamanız durumunda, kayıt başvurunuzu reddetmemeleri gerekir.

Bu belgeleri sağlayamazsanız, bu belgelere sahip olmadığınızı ama muayenehanenin sınırları içinde yaşadığınızı ve bir hasta olarak Pratisyen Hekime kaydolmak istediğinizi belirtin.

Bir Pratisyen Hekime kaydolurken sorun yaşarsanız aşağıdaki kaynaklar size yardımcı olabilir. İnternet üzerinden kaydoluyorsanız ve sizden belgeler istenirse, kaynakları Pratisyen Hekim muayenehanesine e-posta ile gönderebilirsiniz:

- [NHS İngiltere insanların belgeler olmadan İngiltere'de bir Pratisyen Hekime kaydolabilmelerine yardımcı olmak için sarı kartlar](#) üretti. Kaydolmaya gittiğinizde Pratisyen Hekim hasta kabul görevlisine kartınızı

gösterebilirsiniz. Yerel yardım derneklerinden, aşevlerinden, yerel Healthwatch veya Doctors of the World kuruluşlarından bir sarı kart temin edebilirsiniz.

- **İskoçya Hükümeti** İskoçya'daki Pratisyen Hekimler için yayınladığı kılavuzunda şu ifadelere yer vermiştir: “Bir Pratisyen Hekime kaydolabilmek için hiçbir belgeye ihtiyaç yoktur. Bir hastanın kimlik veya adres ispatı sağlayamaması bir hastanın kayıt işlemini reddetmek veya geciktirmek için haklı bir gerekçe değildir.”
- **İngiliz Tıp Derneği'nin** İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda'daki doktorlar için hazırladığı kılavuzda şu şekilde bir ifade mevcuttur “Eğer bir hasta kimlik belgelerini sağlayamıyorsa, bu kaydolmasını reddetmek için haklı bir gerekçe değildir”.

Eğer bir Pratisyen Hekim sizi kaydetmeyi reddederse, İngiltere'deki hastalar 0300 311 2233 no.lu numarayı arayabilir. İskoçya ve Galler'deki hastalar yerel Sağlık Müdürlüğü ile irtibata geçmelidir. Hastalar ayrıca bir Pratisyen Hekime kaydolma konusunda yardım almak için Doctors of the World kuruluşu ile 0808 1647 686 no.lu (ücretsiz) telefon numarasından irtibata geçebilirler.

Evsizseniz

Sabit bir adresiniz yoksa bir Pratisyen Hekime kaydolabilirsiniz. Pratisyen Hekime sabit bir adresinizin olmadığını ancak yerel bölgede yaşadığınızı ve bir hasta olarak kaydolmak istediğinizi açıklamalısınız. Arkadaşınıza ait veya bir gündüz bakım evine ait geçici bir adres kullanabilirsiniz ya da pratisyen hekim sizi adres olmadan kaydedebilir.

Pratisyen Hekimin gerektiğinde (örneğin test sonuçlarıyla ilgili olarak) sizinle telefonla irtibata geçebileceği bir irtibat bilgisine sahip olduğundan emin olmalısınız.

Mültecilere ait bir konaklama yerinde kalıyorsanız

İçişleri Bakanlığına ait bir konaklama yerinde veya otel gibi bir acil durum konaklama yerinde kalan bir mülteciyseniz, bir Pratisyen Hekime kaydolurken bu konaklama yerinin adresini kullanmalı ve İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanan bir mülteci konaklama yerinde kaldığınız için adres belgesine sahip olmadığınızı belirtmelisiniz. Eğer bir Pratisyen Hekim sizi kaydetmeyi reddederse, konaklama yeri sağlayıcınızla veya 0808 8010 503 no.lu (ücretsiz) numaradan Göçmen Yardım hattıyla görüşün.

İçişleri Bakanlığının sizi yeni bir konaklama yerine taşıyacağını öğrenirseniz, taşınana kadar COVID-19 aşınızı ertelememelisiniz. İkinci doz aşınızı, yeni konaklama yerinize yakın bir aşılama merkezinde olabilirsiniz.

İlk aşı randevunuzda size verilen küçük kartı ikinci randevunuza yanınızda getirmeniz gerekir. Bu sayede aşılama merkezi doğru aşı türünü aldığınızdan emin olacaktır.

Aşı randevusu alma

İngiltere

Aşağıdaki koşullardan herhangi birini sağlıyorsanız, aşı randevunuzu internet üzerinden alabilirsiniz:

- 55 veya üzeri yaşta olma
- korona virüsten yönünden dolayı yüksek riske sahip olma (uzun süreli sağlık sorunlarına sahip kişiler)
- Mevcut (KOA, astım, kalp rahatsızlıkları, böbrek veya karaciğer hastalıkları, diyabet ve diğer uzun dönemli sağlık sorunları gibi) sağlık sorunlarından dolayı korona virüse bağlı komplikasyonlar yönünden daha yüksek risk altında olma
- Aşıya hak kazanan, ön saflarda çalışan sağlık çalışanı olma
- Aşıya hak kazanan, ön saflarda çalışan sosyal hizmet çalışanı olma

- Bir öğrenme yetersizliğine sahip olma
- Bakıcı Ödeneği hakkına sahip olma

COVID-19 aşıları sağlayan daha büyük bir aşılama merkezinden veya bir eczaneden randevu alabilirsiniz. NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) tarafından sizinle irtibata geçilmesini beklemek zorunda değilsiniz.

COVID-19 aşısı randevunuzu internet üzerinden alabilirsiniz.

İskoçya

Randevu detaylarınızı içeren bir davet mektubu veya telefon çağrısı alacaksınız. Randevuya gidecekseniz, randevuya gideceğinizi onaylamak için herhangi bir şey yapmanıza gerek yoktur. Randevuya gitmeyecekseniz randevunuzu yeniden planlayabilir veya iptal edebilirsiniz. Bu sayede randevunuz başka bir kişiye verilebilir.

Galler

Aşı olma zamanınız geldiğinde, doğrudan NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) tarafından sizinle irtibata geçilecektir. Telefon veya mektup yoluyla sizinle irtibata geçilecektir.

Aşı olursam, İçişleri Bakanlığına rapor edilecek miyim?

Göçmenlik durumuna bakılmaksızın, herkes için ücretsiz olan bir NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) hizmetinden faydalandığınızda bilgileriniz İçişleri Bakanlığı göçmenlik bürosuyla paylaşılmayacaktır. Bu, Pratisyen Hekim hizmetlerini ve COVID-19 test işlemlerini, tedaviyi ve aşılama hizmetlerini içermektedir.

Bir Pratisyen Hekime kaydolurken veya bir COVID-19 aşısı randevusu alırken, sizden göçmenlik durumunuzu ispat etmeniz istenmeyecektir.

Düzenli göçmenlik durumuna sahip olmayan kişiler için korona virüs test işlemleriyle, tedavisiyle veya aşılmasıyla alakalı olmayan bazı NHS (Ulusal Sağlık Hizmeti) hastanesi ve kamu hizmetleri ücretsiz değildir. Bu hizmetler, ad soyad, adres, doğum tarihi gibi bilgilerinizi İçişleri Bakanlığı göçmenlik bürosuyla paylaşabilir. Bunun sebebi, mevcut göçmenlik durumunuzu onaylamak veya ücretsiz sağlık hizmeti ücretlerini rapor etmek içindir. Sağlığınızla ilgili bilgiler paylaşılmayacaktır.

Bireyler veya toplum için güvenlik endişesi oluşturabileceği durumlarda, NHS'nin (Ulusal Sağlık Hizmetinin) hasta bilgilerini polis, mahkeme ve devlet kuruluşlarıyla paylaşması gerekebilir.

COVID-19 AŞILARI NE KADAR GÜVENLİDİR?

Birleşik Krallıkta kullanım için onaylanan aşılama, bağımsız ilaç ve Sağlık Ürünleri Düzenleme Kurumu (MHRA) tarafından belirlenen kati güvenlik, kalite ve etkinlik standartlarını karşılamıştır.

Onaylanan herhangi bir korona virüsü aşısı, tüm diğer lisanslı ilaçların geçtiği klinik deneylerden ve güvenlik kontrollerinden geçmelidir. MHRA uluslararası güvenlik standartlarına uymaktadır.

Aşıların tümü, dünya genelinde 15.000 ila 50.000 kişi üzerinde test edilmiştir. Aşılar, farklı etnik kökenden gelen ve yaşları 18 ila 84 aralığında olan bayanlar ve erkekler üzerinde test edilmiştir. Aşının enfeksiyonu önlemede ve başkalarına bulaşabilecek virüsün taşınmasını engellemede ne kadar etkin olduğunu görmek ve aşının çocuklarda kullanımını yaymak için aşının dağıtımı sırasında bile çalışmalar devam edecektir.

Şu ana kadar, milyonlarca kişiye COVID-19 aşısı yapılmıştır ve alerjik reaksiyonlar gibi ciddi yan etkilere nadiren rastlanmıştır. Hiçbir uzun süreli komplikasyon rapor edilmemiştir.

Birleşik Krallıkta onaylı aşılar hakkında daha fazla bilgi almak için aşağıdaki bağlantılara bakınız:

- [GOV.UK: Pfizer/BioNTech'in COVID-19 aşısı MHRA tarafından onaylandı \(sadece İngilizce\)](#)
- [GOV.UK: Oxford/AstraZeneca'nın COVID-19 aşısı MHRA tarafından onaylandı \(sadece İngilizce\)](#)
- [GOV.UK: Moderna'nın COVID-19 aşısı MHRA tarafından onaylandı \(sadece İngilizce\)](#)

COVID-19 AŞISI NE KADAR ETKİLİDİR?

Herhangi bir COVID-19 aşısının ilk dozu size korona virüs karşısında iyi bir koruma sağlayacaktır. Fakat size daha uzun süreli koruma sağlaması için iki doz aşı olmanız gerekmektedir. Aşı olsanız bile hala korona virüs kapma veya yayma ihtimali mevcuttur. Bu nedenle:

- [sosya mesafe kılavuzuna uymaya devam etmeniz](#)
- diğer insanlardan uzak durmanızın zor olduğu yerlerde burnunuzu ve ağzınızı örtecek bir şeyler giyebilmeniz çok önemlidir

COVID-19 AŞISININ YAN ETKİLERİ

COVID-19 aşısının çoğu yan etkisi hafiftir ve 2 ila 3 günden fazla sürmeyecektir. Bu yan etkiler şunlardır:

- iğnenin yapıldığı kolda ağrı
- yorgunluk
- baş ağrısı
- ağrı hissi
- mide bulantısı veya kusma
- sıcaklık hissi veya ateşlenme

İhtiyacınız olursa, parasetamol gibi ağrı kesiciler alabilirsiniz.

48 saatten fazla süren bir ateşiniz olursa, korona virüs veya başka bir enfeksiyona sahip olabilirsiniz. Öksürük veya koku ya da tat kaybı aşının yan etkilerinden değildir. Bu belirtilere sahipseniz, [internete üzerinden](#) bir korona virüs testi randevusu almalısınız.

Eğer belirtileriniz daha da kötüleşirse, 48 saati aşarsa veya endişelenirseniz 08:00 ila 18:30 saatleri arasında pratisyen hekiminizi veya diğer saatlerde (ücretsiz) 111 no.lu numarayı arayın. Tüm sorulara üst üste “**yes**” yanıtını vererek kendi dilinizde bir tercümana ulaşabilirsiniz.

Alerjik reaksiyonlar

Daha önceden ciddi bir alerjik reaksiyon yaşadığınız aşı olmadan önce sağlık uzmanına bilgi verin.

- Aynı aşının önceki dozundan veya
- Aşının içerdiği herhangi bir maddeden ötürü

(anafilaksi de dahil olmak üzere) ciddi bir alerjik reaksiyon yaşadığınız COVID-19 aşısı olmamalısınız.

Ciddi alerjik reaksiyonlar nadiren yaşanır. Aşıya karşı bir reaksiyonunuz olursa, bu çoğunlukla dakikalar içinde gerçekleşir. Aşılama merkezlerindeki çalışanlar ve gönüllüler, alerjik reaksiyonlarla başa çıkabilecek ve derhal tedavi edebilecek şekilde eğitim almışlardır.

[Korona virüs Sarı Kart güvenlik şemasını](#) kullanarak şüphelendiğiniz herhangi bir yan etkiyi rapor edebilirsiniz.

COVID-19 AŞISININ İÇİNDEKİ MADDELER

Onaylı COVID-19 aşıları, herhangi bir hayvan ürünü veya yumurta içermez.

İngiliz İslami Tıp Konseyi [aşının alınabileceğini tavsiye etmektedir](#). Katolik Kilise, [COVID-19 aşılarının kullanımının manevi açıdan kabul edilebilir olduğunu belirtmiştir](#).

DAHA FAZLA BİLGİ

Doctors of the World Kuruluşu: [klinik ve tercüme edilmiş COVID-19 bilgileri](#)

İngiliz Kızıl Haçı: [COVID-19 aşıları: bilmeniz gerekenler](#)

İngiltere Ulusal Sağlık Hizmeti: [Korona virüs \(COVID-19\) aşısı](#)

İskoçya Ulusal Sağlık Hizmeti: [Korona virüs \(COVID-19\) aşısı](#)

Galler Halk Sağlığı Kurumu: [COVID-19 aşısı bilgileri](#)